

Αριθμός 2513/2021

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Ε΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 17 Νοεμβρίου 2021, με την εξής σύνθεση: Π. Καρλή, Σύμβουλος της Επικρατείας, Προεδρεύουσα, σε αναπλήρωση της Προέδρου του Τμήματος και της αρχαιοτέρας της Συμβούλου, που είχαν κώλυμα, Μ. Σωτηροπούλου, Ρ. Γιαννουλάτου, Σύμβουλοι, Μ. Μπαμπίλη, Δ. Πυργάκης, Πάρεδροι. Γραμματέας η Μ. Μάσσια.

Για να δικάσει την από .... 2019 έφεση:

του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο οποίος παρέστη με την Αφεντία Ιωσηφίδου, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κατά της ....., κατοίκου ..., η οποία παρέστη με τον δικηγόρο....., που τον διόρισε με πληρεξούσιο, και κατά της υπ' αριθ. 2315/2018 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή, Παρέδρου Δ. Πυργάκη.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε την αντιπρόσωπο του Υπουργού, η οποία ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους εφέσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η έφεση, και τον πληρεξούσιο της εφεσίβλητης, ο οποίος ζήτησε την απόρριψή της. Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο ν Ν ό μ ο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης έφεσης δεν απαιτείται κατά νόμον η καταβολή παραβόλου.
2. Επειδή, με την κρινόμενη έφεση ζητείται η εξαφάνιση της 2315/2018 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με την οποία έγινε δεκτή η από ....3.2010 αίτηση ακυρώσεως της εφεσίβλητης, και ακυρώθηκε η 244/25.1.2010 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, με την οποία κηρύχθηκε αναδασωτέα έκταση συνολικού εμβαδού 4.917,252 στρ. που εμπίπτει εντός των διοικητικών ορίων της περιφέρειας των Δήμων Μαραθώνα, Αγίου Στεφάνου, Σταμάτας, Ροδόπολης, Δροσιάς και άλλων περιοχών του Ν. Αττικής η οποία κήκε κατά την πυρκαϊά της 21ης -24ης .8.2009, κατά το μέρος που αφορά σε ιδιοκτησία επί της οποίας προβάλλει δικαίωμα κυριότητας η εφεσίβλητη.

3. Επειδή, με την παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3900/2010 (Α' 213/2010) προστέθηκε στην παρ. 1 του άρθρου 58 του π.δ. 18/1989 (Α' 8) δεύτερο εδάφιο, το οποίο, εν συνεχεία, αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 παρ. 3 του ν. 4446/2016 (Α' 240/22.12.2016) ως εξής: «Η έφεση επιτρέπεται, μόνον όταν προβάλλεται από τον διάδικο, με συγκεκριμένους ισχυρισμούς που περιέχονται στο σχετικό δικόγραφο, ότι δεν υπάρχει νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή ότι υπάρχει αντίθεση της προσβαλλομένης απόφασης προς τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανωτάτου δικαστηρίου είτε προς ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου. Το απαράδεκτο του προηγούμενου εδαφίου καλύπτεται, εάν μέχρι την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης περιέλθει εγγράφως σε γνώση του δικαστηρίου με πρωτοβουλία του διαδίκου, ακόμη και αν δεν γίνεται επίκλησή της στο εισαγωγικό δικόγραφο, απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανωτάτου δικαστηρίου είτε ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου, που είναι αντίθετη προς την προσβαλλόμενη απόφαση». Κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης, ο εκκαλών βαρύνεται δικονομικώς με την υποχρέωση, επί ποινή ολικού ή μερικού απαραδέκτου της εφέσεώς του, να τεκμηριώσει με ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς που περιέχονται στο εισαγωγικό δικόγραφο, για καθέναν από τους προβαλλόμενους λόγους, είτε ότι δεν υπάρχει νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας επί συγκεκριμένου νομικού ζητήματος, δηλαδή επί ζητήματος ερμηνείας διάταξης νόμου ή γενικής αρχής του ουσιαστικού ή δικονομικού δικαίου, η οποία είναι κρίσιμη για την επίλυση της ενώπιον του Δικαστηρίου αγόμενης διαφοράς, είτε ότι οι παραδοχές της εκκαλούμενης απόφασης επί συγκεκριμένου νομικού ζητήματος, η επίλυση του οποίου ήταν αναγκαία για τη διάγνωση της οικείας υποθέσεως, έρχονται σε αντίθεση προς παγιωμένη ή πάντως μη ανατραπείσα νομολογία, επί του αυτού νομικού ζητήματος και υπό τους αυτούς όρους αναγκαιότητας για τη διάγνωση των σχετικών υποθέσεων ενός τουλάχιστον εκ των τριών ανωτάτων δικαστηρίων (ΣτΕ, Α.Π., Ελ Σ) ή του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου ή προς ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου. (ΣτΕ 2594/2019, 1462/2018, 2706/ 2016 κ.ά.).

4. Επειδή, από την εκκαλούμενη απόφαση και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Στην 244/25.1.2010 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής (προσβαλλόμενη με την αίτηση ακυρώσεως πράξης) ορίζεται ότι από τη συνολικά καείσα έκταση που εμπίπτει στα όρια ευθύνης του Δασαρχείου

Πεντέλης, όπως αυτή απεικονίζεται με μπλε οριογραμμή στα επισυναπτόμενα αποσπάσματα χαρτών Γ.Υ.Σ. (6436/3,4,5,6,7,8, 6437/3,5,7, 6446/2,4,5,6,7,8, και 6447/1,3,5,7), κηρύσσονται αναδασωτές μεταξύ άλλων, εκτάσεις συνολικού εμβαδού 439,823 στρ. που απεικονίζονται στα συνοδεύοντα την απόφαση αυτή διαγράμματα των χαρτών με κόκκινο χρώμα, κόκκινο με μαύρη διαγράμμιση, καφέ με μαύρη διαγράμμιση οι οποίες δεν έφεραν μεν δασική βλάστηση κατά την ημέρα της πυρκαϊάς, αλλά άλλαξαν παράνομα χρήση (εκχερσώθηκαν), εξαιρούμενης και μη προσμετρούμενης της έκτασης που σκιαγραφείται με κόκκινο χρώμα και διαγράμμιση συνεχούς και στικτής μαύρης γραμμής εναλλάξ εμβαδού 29,502 στρ. που απεικονίζεται στο συμπληρωματικό απόσπασμα Γ.Υ.Σ 6436/8 (παράγραφος Β). Η ως άνω 244/25.1.2010 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής εκδόθηκε κατόπιν της 8370/16.11.2009 πρότασης του Δασάρχη Πεντέλης ο οποίος πρότεινε την κήρυξη ως αναδασωτέων λόγω εκχέρσωσης των εκτάσεων που εμφανίζονται στο επισυναπτόμενο χάρτη με χρώματα: κόκκινο, κόκκινο με μαύρη διαγράμμιση και καφέ με μαύρη διαγράμμιση συνολικού εμβαδού 469,325 στρ. Η πρόταση αυτή του Δασάρχη στηρίχθηκε στην από 16.11.2009 εισηγητική έκθεση δασολόγων, στην οποία, όσον αφορά τις εκτάσεις με κόκκινο χρώμα επιφάνειας 463,398 στρ. εντός των οποίων φέρεται να εμπίπτει η επίδικη (βλ. και .../ ...2016 έκθεση απόψεων στο δικάσαν Διοικητικό Εφετείο), αναγράφεται ότι αυτές ήταν παλιές δασικές εκτάσεις (δάσος αειφύλλων πλατυφύλλων κατά τα έτη 1937 - 1938 (βλ. σχετικές Α/Φ) που την ημέρα της πυρκαϊάς είναι εκχερσωμένες και προτείνεται η αναδάσωσή τους λόγω εκχέρσωσης. Επίσης, στην ίδια έκθεση αναφέρεται ότι με κόκκινη γραμμή εμφανίζονται τα όρια οικισμών προϋφισταμένων του 1923 στις περιοχές Αγ. Στεφάνου και Άνοιξης, όπως έχουν καθορισθεί με σχετικές νομαρχιακές αποφάσεις και προτείνεται η εξαίρεσή τους από την αναδάσωση. Εξάλλου, μεταξύ των στοιχείων του φακέλου περιλαμβάνεται ο προσωρινός κτηματικός πίνακας (κτηματική μονάδα κοινότητας Σταμάτας) στην οποία η επίδικη έκταση φέρεται με Α.Α ..., κωδικό αριθμό κτήματος ... και κωδικό αριθμό κτηματολογικού χάρτη .... Από τον πίνακα προκύπτει ότι κατά την παρούσα μορφή της, η επίδικη έκταση είναι μη δασική με κτίσματα ενώ κατά το έτος 1927 ήταν δασική έκταση βάσει της αποτύπωσης της Τοπογραφικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας. Η εφεσίβλητη προέβαλε με το δικόγραφο της αιτήσεως ακυρώσεως ότι η επίδικη έκταση βρίσκεται εντός του οικισμού «Σταμάτα – Σπάτα» προϋφιστάμενου του έτους 1923 και ειδικότερα στη θέση ..., και ότι ως εκ τούτου, δεν εφαρμόζεται, εν προκειμένω, η

δασική νομοθεσία κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3 παρ. 6 περ. ε' του ν. 998/1979 (Α' 289). Προς απόδειξη τούτου προσκόμισε τα ακόλουθα στοιχεία: α) το 7756/96/11.2.1970 έγγραφο του Γραφείου Πολεοδομίας Αθηνών στο οποίο αναφέρεται ότι στους προ του 1883 Δήμους, Κωμοπόλεις και Χωρία «εις την περιοχὴν της αρμοδιότητος του Γραφείου Πολεοδομίας Αθηνών» περιλαμβανόταν η περιοχή «Σταμάτα – Σπάτα», β) την 16545/24.11.1997 πράξη του Νομάρχη Ανατολικής Αττικής (Δ' 1109/22.12.1997) με την οποία χαρακτηρίστηκε ο οικισμός «Σταμάτα – Σπάτα» ως προϋφιστάμενος του έτους 1923 και ορίσθηκε ότι θα επακολουθήσει ο καθορισμός των ορίων κατά τη διαγραφόμενη στο άρθρο 2 του π.δ/τος της 2/13.3.1981 (Δ' 138) διαδικασία και γ) το 1610/5.11.1998 έγγραφο της Κοινότητας Σταμάτας που απευθύνεται στο Δασαρχείο Πεντέλης με το οποίο ζητήθηκε η γνώμη αυτού για την έγκριση των προτεινομένων ορίων του εν λόγω οικισμού, όπως αυτά αποτυπώνονταν σε συνημμένο σχεδιάγραμμα. Εν όψει του ως άνω ισχυρισμού, το δικάσαν Εφετείο με την 952/2017 προδικαστική απόφαση έκρινε αναγκαίο να αναβάλει την οριστική κρίση του αναφορικά με το ζήτημα τούτο και να ζητήσει από τη Διοίκηση (Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Δασαρχείο Πεντέλης) να διευκρινίσει τα ακόλουθα ζητήματα: να προσδιορισθεί η θέση του οικισμού «Σταμάτα – Σπάτα» που χαρακτηρίστηκε οικισμός προϋφιστάμενος του έτους 1923 με την 16545/24.11.1997 πράξη του Νομάρχη Ανατολικής Αττικής, να διευκρινισθεί αν η θέση ... όπου, κατά την εφεσίβλητη, βρίσκεται η επίμαχη έκταση, περιλαμβάνεται στον εν λόγω οικισμό, να καθορισθούν τα όρια αυτού, σε περίπτωση που αυτό δεν έχει γίνει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο π.δ/μα της 2/13.3.1981, καθώς και η σχέση του οικισμού αυτού προς την έκταση που έχει κηρυχθεί αναδασωτέα με την προσβαλλόμενη πράξη κατά το μέρος αυτής που αφορά, ειδικότερα, στα διοικητικά όρια της περιφέρειας του Δήμου Σταμάτας και να καθορισθεί, επίσης, η ακριβής θέση της επίδικης έκτασης, να διευκρινισθεί δηλαδή αν ευρίσκεται εντός του προαναφερθέντος οικισμού ή εντός έκτασης που έχει κηρυχθεί αναδασωτέα. Σε εκτέλεση της πιο πάνω απόφασης προσκομίσθηκαν στο δικάσαν Εφετείο: α) το .../ ...2018 έγγραφο του Δασαρχείου Πεντέλης στο οποίο αναφέρονται τα εξής: «... απεστάλη το αριθμ. ..../ ....2017 έγγραφο της Δ/σης Υπηρεσίας Δόμησης, Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών, του Δήμου Διονύσου, σύμφωνα με το οποίο δεν υφίσταται νομίμως οριοθετημένος οικισμός προϋφιστάμενος του 1923. Επίσης μας απεστάλη και το αριθμ. ..../ ....2017 έγγραφο της ίδιας Υπηρεσίας, Υ.ΔΟΜ. Διονύσου, στο οποίο αναφέρεται ότι η επίδικη έκταση ευρίσκεται εντός του

περιγράμματος του προϋφισταμένου του 1923 του οικισμού «Σταμάτα - Σπάτα», όπως το περίγραμμα αυτό έχει διαβιβασθεί στην Ε.Κ.Χ.Α. κατ' εφαρμογή του νυν ισχύοντος άρθρου 23 παρ. 2 του ν. 3889/2010. Σας ενημερώνουμε λοιπόν ότι η επίδικη έκταση προστατεύεται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας καθόσον έφερε δασική μορφή και επομένως ορθώς κηρύχθηκε αναδασωτέα σύμφωνα με την 244/2010 απόφαση κήρυξης ...» και β) τα ως άνω έγγραφα της Υπηρεσίας Δόμησης του Δήμου Διονύσου.

5. Επειδή, βάσει των ανωτέρω, με την εκκαλούμενη απόφαση κρίθηκαν τα εξής: Κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 6 περ. ε' του ν. 998/1979, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, δεν έχουν, καταρχήν, τον χαρακτήρα δάσους και δασικής έκτασης, μεταξύ άλλων, εκτάσεις συμπεριλαμβανόμενες εντός ορίων οικισμών προϋφισταμένων του 1923. Ως οικισμοί δε προϋφιστάμενοι του έτους 1923 νοούνται όχι μόνον εκείνοι που έχουν νομίμως οριοθετηθεί, αλλά και εκείνοι, για τους οποίους προκύπτει ότι πράγματι προϋπήρχαν του έτους 1923, έστω και αν δεν έχουν νομίμως οριοθετηθεί. Στην τελευταία, όμως, περίπτωση, η αρμόδια για την εφαρμογή της δασικής νομοθεσίας διοικητική αρχή, σε συνεργασία, εφόσον συντρέχει περίπτωση, με την πολεοδομική αρχή, οφείλει να εκφέρει δική της αιτιολογημένη κρίση, αφενός μεν ως προς το ζήτημα αν υφίσταται πράγματι στην περιοχή οικισμός προϋφιστάμενος του 1923 και αφετέρου αν το συγκεκριμένο ακίνητο εμπίπτει στα πραγματικά όρια του εν λόγω οικισμού (πρβλ. ΣτΕ 4457/2005, 4454/2005, 282/2005, 1578/2003). Περαιτέρω, δεν αποκλείεται μεν να περιλαμβάνονται εκτάσεις με δασικό χαρακτήρα στα όρια οικισμού προϋφισταμένου του 1923, η κρίση όμως των δασικών οργάνων ότι η έκταση, για την οποία πρόκειται, αν και εμπίπτει στα όρια οικισμού, έστω και μη νομίμως οριοθετηθέντος, έχει, παρά ταύτα, χαρακτήρα δάσους ή δασικής έκτασης, και, κατά συνέπεια, σε περίπτωση καταστροφής της δασικής βλάστησης είναι αναδασωτέα, πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς (πρβλ. ΣτΕ 3351/2014, 4989/2013, 4254/2009, 4457/2005)». Κατόπιν αυτών κρίθηκαν τα εξής: «εφόσον η επίδικη έκταση βρίσκεται εντός του περιγράμματος οικισμού “Σταμάτα – Σπάτα” προϋφισταμένου του έτους 1923 έστω και μη νομίμως οριοθετηθέντος, μη νομίμως, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3 παρ. 6 του ν. 998/1979, κηρύχθηκε αυτή αναδασωτέα με την προσβαλλόμενη απόφαση. Εξάλλου, με βάση τα υπάρχοντα στο φάκελο στοιχεία (βλ. την από 16.11.2009 εισηγητική έκθεση των δασολόγων ...), η επίμαχη απόφαση δεν αιτιολογείται επαρκώς και νομίμως ως προς τον δασικό χαρακτήρα της επίδικης έκτασης, καθόσον δεν προκύπτει, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά [ανωτέρω],

ότι αυτή αν και εμπίπτει εντός του πιο πάνω οικισμού είναι δασική. Και τούτο γιατί, εν όψει του βασίμως προβαλλόμενου λόγου, ο δασικός χαρακτήρας της εν λόγω έκτασης, η οποία αποτυπώνεται με κόκκινο χρώμα [...], ανάγεται, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην προαναφερθείσα εισηγητική έκθεση, σε πολύ παρωχημένο χρόνο και συγκεκριμένα κατά τα έτη 1937 - 1938 (βλ. ΣτΕ 4659/2011, 2452/2010, 2629/2010 κ.ά.). Επομένως, το Δασαρχείο Πεντέλης αορίστως αναφέρει στο ως άνω .../ ...2018 έγγραφό του ότι, παρά τα όσα βεβαιώνονται από την Υπηρεσία Δόμησης του Δήμου Διονύσου σχετικά με τη θέση της επίδικης έκτασης εντός του ως άνω οικισμού, αυτή είναι δασική, ενώ, άλλωστε, δεν προβάλλεται ούτε προκύπτει ότι έχει, έστω, κινηθεί από την αρμόδια Διεύθυνση Δασών η εφαρμογή της διαγραφόμενης στο πιο πάνω άρθρο 24 του ν. 3889/2010 διοικητικής διαδικασίας».

6. Επειδή, με τον μοναδικό λόγο έφεσης, το Ελληνικό Δημόσιο προβάλλει ότι η εφεσίβλητη στερείται εννόμου συμφέροντος να προβάλει λόγο περί ελλείψεως αιτιολογίας ως προς τον δασικό χαρακτήρα της έκτασης σε περίπτωση που ισχυρίζεται ότι αυτή εμπίπτει εντός οικισμού προϋφισταμένου του έτους 1923. Και τούτο, διότι η εφεσίβλητη φέρει το βάρος να αποδείξει προαποδεικτικά τους ισχυρισμούς της κι αν δεν το πράξει, τότε ο σχετικός λόγος πρέπει να απορρίπτεται ως απαράδεκτος λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος. Το δε Διοικητικό Εφετείο, εν προκειμένω, δεν έπρεπε να τάξει με την προδικαστική του απόφαση θέμα απόδειξης, όσον αφορά το ζήτημα της θέσης της επίδικης έκτασης εντός του οικισμού. Σε σχέση με την συνδρομή των όρων του άρθρου 58 παρ. 1 του π.δ. 18/1989 (άρθρο 12 παρ. 2 ν. 3900/2010, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 15 παρ. 3 ν. 4446/2016) το Ελληνικό Δημόσιο υποστηρίζει ότι δεν υπάρχει νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ως προς το προβαλλόμενο με την έφεση νομικό ζήτημα ότι στην περίπτωση κατά την οποία ο αιτών προβάλλει, όπως εν προκειμένω, με την αίτηση ακυρώσεως ως λόγο κατά της προσβαλλόμενης πράξης αναδάσωσης την ύπαρξη νομικής πλημμέλειας αυτής, λόγω μη ειδικής αιτιολογίας του δασικού χαρακτήρα της έκτασης, καθόσον αυτή εμπίπτει εντός οικισμού προϋφιστάμενου του έτους 1923, ο αιτών φέρει το βάρος της απόδειξης προαποδεικτικά, κατ' άρθρο 47 του π.δ. 18/1989 των ως άνω ισχυρισμών του κι ως εκ τούτου στην περίπτωση, κατά την οποία αυτός δεν θα ανταποκριθεί στο σχετικό βάρος απόδειξης, ο λόγος ακυρώσεως καθίσταται απορριπτέος ως απαράδεκτος, ελλείψει εννόμου συμφέροντος προβολής αυτού.

7. Επειδή, ο ως άνω λόγος εφέσεως είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος, διότι δεν πλήττει κρίση της εκκαλουμένης αποφάσεως, η οποία σε καμία σκέψη της δεν

συνδέει το έννομο συμφέρον του αιτούντος την ακύρωση πράξης αναδάσωσης με το ζήτημα της απόδειξης των ορίων οικισμού προϋφιστάμενου του έτους 1923. Ωστόσο, καθ' ερμηνεία του λόγου αυτού δύναται να θεωρηθεί ότι πλήττεται η εμμέσως συναγόμενη κρίση της εκκαλουμένης ότι, κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 6 περ. ε' του ν. 998/1979 (Α' 289), σε περίπτωση που προβάλλεται από τον αιτούντα ότι η κηρυχθείσα ως αναδασωτέα έκταση, της οποίας φέρεται ως ιδιοκτήτης, βρίσκεται εντός των ορίων οικισμού προϋφιστάμενου του έτους 1923, ο ακυρωτικός δικαστής δύναται να εκδώσει προδικαστική απόφαση με την οποία υποχρεώνεται η αρμόδια για την εφαρμογή της δασικής νομοθεσίας διοικητική αρχή, σε συνεργασία, εφόσον συντρέχει περίπτωση, με την πολεοδομική αρχή, να αποδείξει, αφενός αν υφίσταται πράγματι στην περιοχή που κηρύσσεται αναδασωτέα οικισμός προϋφιστάμενος του 1923, και αφετέρου, αν το συγκεκριμένο ακίνητο εμπίπτει στα πραγματικά όρια του εν λόγω οικισμού. Ανεξαρτήτως του αν για το εν λόγω κρίσιμο για τη διάγνωση της διαφοράς νομικό ζήτημα υφίσταται νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, δοθέντος ότι επανειλημμένως το Δικαστήριο έχει εκδώσει προδικαστικές αποφάσεις επιβάλλοντας την υποχρέωση στη Διοίκηση να διευκρινίσει τα ως άνω ζητήματα (βλ. ΣτΕ 3203/2012, 4016/2008, 3352/2007), ο ως άνω λόγος είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. Και τούτο, διότι η διακρίβωση, αν υφίσταται πράγματι στην περιοχή που κηρύσσεται αναδασωτέα οικισμός προϋφιστάμενος του 1923 και αν το επίμαχο ακίνητο εμπίπτει στα πραγματικά όρια του εν λόγω οικισμού, αφορά τη συνδρομή των προϋποθέσεων της αναδάσωσης, κατά τα άρθρα 117 παρ. 3 του Συντάγματος, 38 και 41 του ν. 998/1979, σε συνδυασμό με το άρθρο 3 παρ. 6 περ. ε' του νόμου αυτού, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, και αποτελεί στοιχείο βάσει του οποίου κρίνεται η νομιμότητα της αιτιολογίας της πράξης αναδάσωσης, δηλαδή ανάγεται σε ζητήματα που εμπίπτουν στη σφαίρα της διοικητικής δράσης. Αυτό έχει γίνει δεκτό και από το Συμβούλιο της Επικρατείας, το οποίο ερμηνεύοντας τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 6 περ. ε' του ν. 998/1979, έκρινε ότι δεν έχουν, κατ' αρχήν, τον χαρακτήρα δάσους και δασικής εκτάσεως, μεταξύ άλλων, εκτάσεις περιλαμβανόμενες εντός ορίων οικισμών προϋφισταμένων του 1923, έστω και αν αυτοί δεν έχουν νομίμως οριοθετηθεί, στην περίπτωση δε αυτή, η αρμόδια για την εφαρμογή της δασικής νομοθεσίας διοικητική αρχή, σε συνεργασία, εφ' όσον συντρέχει περίπτωση, με την πολεοδομική αρχή, οφείλει να εκφέρει δική της αιτιολογημένη κρίση, αφ' ενός μεν ως προς το ζήτημα αν υφίσταται πράγματι στην περιοχή οικισμός προϋφιστάμενος του 1923 και αφ' ετέρου αν το συγκεκριμένο ακίνητο εμπίπτει στα πραγματικά όρια

του εν λόγω οικισμού (ΣτΕ 3351/2014, 2264/2014, 3181/2012, πρβλ. 4524/2009, 4457/2005, 282/2005, 1578/2003). Η απόδειξη των ζητημάτων αυτών, τα οποία απαιτούν εξιδιασμένη νομική και πραγματική έρευνα, κατόπιν, μάλιστα, της συνεργασίας πολλών συναρμοδίων υπηρεσιών, δεν είναι επιτρεπτό, ενόψει των αρχών της χρηστής διοικήσεως και του δικαιώματος παροχής αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, να βαρύνει τους θιγόμενους, και μάλιστα προαποδεικτικώς, οι οποίοι, άλλωστε, ούτε διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις ούτε έχουν την υποχρέωση να τηρούν αρχεία με τα απαραίτητα για τη διευκρίνιση των ως άνω ζητημάτων στοιχεία, αρκεί δε αυτοί να προσδιορίζουν επαρκώς τη θέση του επίμαχου ακινήτου στους σχετικούς χάρτες, συνδράμοντας κατά τούτο τη Διοίκηση, προκειμένου να τη διευκολύνουν στον εντοπισμό του. Με τα δεδομένα αυτά, η ως άνω εμμέσως συναγόμενη κρίση του Διοικητικού Εφετείου στηρίχθηκε σε ορθή ερμηνεία του άρθρου 3 παρ. 6 περ. ε' του ν. 998/1979, σε συνδυασμό με τις διατάξεις περί διαδικασίας αναδάσωσης. Ως εκ τούτου, ο ως άνω λόγος έφεσης είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

8. Επειδή, κατόπιν τούτων η κρινόμενη έφεση πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Απορρίπτει την έφεση.

Επιβάλλει στο εκκαλούν Ελληνικό Δημόσιο τη δικαστική δαπάνη της εφεσίβλητης, η οποία ανέρχεται στο ποσό των τετρακοσίων εξήντα (460) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 26 Νοεμβρίου 2021

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Η Γραμματέας

Π. Καρλή

Μ. Μάσσια

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 29ης Δεκεμβρίου 2021.

Η Πρόεδρος του Ε' Τμήματος

Η Γραμματέας του Ε' Τμήματος

Α. Χριστοφορίδου

Δ. Τετράδη

./.